

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ ТА ЕКОНОМІКА

ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ СТИМУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ У РЕГІОНАХ

(Білик О.С., здобувач)
БДПУ, м. Бердянськ, Україна

На сучасному етапі розвитку національної економіки однією з важливих умов реалізації ефективної регіональної політики та досягнення стабільного соціально-економічного зростання на державному і на регіональному рівні. Особливості економічного та соціального розвитку регіонів України, сучасні підходи до стимулювання економічного зростання територій досліджувалися багатьма вітчизняними вченими, а саме: М. Долішнім, С. Білою, О. Шевченком, та ін. Проблеми формування ефективного організаційно-економічного механізму в останні роки висвітлювалися в працях як вітчизняних, так і зарубіжних учених, серед яких можна назвати Л. Гурвіця, Р. Майерсона, Т. Гордієнко, Д. Дударева, С. Ізмалкова, Н. Подопріхіна, К. Соніна, М. Юдкевича, В. Шиманську та ін.

У наукових дослідженнях поняття «механізм» використовується доволі часто в різних галузях економічної науки. У світовій практиці склалися два основні напрями дослідження економічних механізмів. Перший – інформаційний – розкритий у роботах Л. Гурвіця, Р. Майерсона, Э. Маскина.

Другий підхід – функціональний – розробляється представниками французької економічної школи, зокрема А. Кульманом [1; 2].

Суть інформаційного підходу являє собою подолання провалів ринку в результаті асиметричності інформації, за рахунок функціонування економічних механізмів, що забезпечують досягнення конкретних цілей. Безпосередня дія механізму полягає у тому, що початкове явище викликає ланцюгову реакцію взаємодій з іншими явищами без яких-небудь додаткових дій. Подолання обмеженості інформаційного і функціонального підходів у теорії економічних механізмів можливе в межах інтегрального підходу, де акцент робиться на взаємозв'язку понять «механізм» і «система». Обидва поняття відображають об'єкт, структуру, а також залежність елементів та їх взаємодію на основі прямих і зворотних зв'язків. При цьому механізм включає найбільш стійкі, тривалі зв'язки системи, які можуть бути використані суб'єктом управління для регулювання впливу на систему в цілому [2].

Отже, економічний механізм – це відкрита, складна, інтегрована, багаторівнева система форм і методів господарювання, яка постійно розвивається та складається з комплексу взаємопов'язаних елементів, які, своєю чергою, спрямовані на ефективне використання ресурсів у процесі діяльності та забезпечення стійкого розвитку [3, с. 136]. У складі організаційно-економічного механізму виділяються самостійними об'єктами такі сфери, як державно-правова, господарсько-правова, адміністративно-виконавча, державного і господарського управління, самоуправління, самоврядування та ін. [6, с. 162]. Під організаційно-

економічним механізмом стимулювання економічного зростання необхідно розуміти сукупність організаційно-економічних форм і методів, інструментів і важелів впливу на соціально-економічний розвиток регіону, взаємопов'язаних в єдиний механізм, що передбачає мотиваційне, правове, ресурсне та методичне забезпечення, дає змогу визначити обсяг, структуру, напрями та реалізацію ресурсів (природних, людських, економічних, фінансових, інтелектуальних) для досягнення максимально корисного ефекту, забезпечення економічного

зростання та високих стандартів життя населення. Цей механізм повинен охоплювати стратегічні та тактичні цілі, перелік форм, методів, об'єктів та інструментів впливу на основні параметри регіонального розвитку. Під час забезпечення дієвості даного механізму важлива роль відводиться регіональним владним структурам, які, використовуючи адміністративне, законодавче, податкове регулювання, здатні скерувати економічні процеси в потрібному напрямі, узгоджуючи пріоритети соціально-економічного розвитку регіону з вирішенням найважливіших поточних проблем на місцях.

Отже, в умовах економічної кризи актуальними залишаються питання формування такого організаційно-економічного механізму, який сприятиме

досягненню стабільного економічного розвитку регіонів, пошуку важелів для стимулювання економічного зростання на регіональному та місцевому рівнях. Стимулювання економічного зростання у регіонах потребує стабільного ресурсного забезпечення. Йдеться як про матеріальні (природні,

людські), так і фінансові, інтелектуальні ресурси тощо. Варто додати, що в умовах ринку джерела ресурсів для стимулювання економічного зростання у регіонах мають бути диверсифіковані. Важливою передумовою ефективної реалізації організаційно-економічного механізму є активізація соціально-економічного розвитку регіонів.

Література

1. Теория экономических механизмов (Нобелевская премия по экономике 2007 г.) / С. Измалков, К. Сонин, М. Юдкевич. Вопросы экономики. 2008. № 1. С. 4–26.
2. О теории экономических механизмов / В.А. Слепов, В.К. Бурлачков, К.В. Ордов. Финансы и кредит. 2011. № 24(456). URL: http://ic-center.ru/publ/o_teorii_ekonomicheskikh_mekhanizmov/1-1-0-3.
3. Гордієнко Т.М. Сутність організаційно-економічного механізму забезпечення економічної безпеки регіону. Вісник Хмельницького національного університету. 2010. № 3. Т. 3. С. 135–139.
4. Іванова Н. В. Концептуальні основи формування організаційно-економічного механізму розвитку транспортного потенціалу регіону / Н. В. Іванова // Вісник Чернігівського державного технологічного університету. – 2010. – № 44. – С. 152–159.
5. Шиманська В. Концепція формування організаційно-економічного механізму розвитку туристичного комплексу України процесного типу. Соціально-економічні проблеми і держава. 2016. Вип. 1(14). С. 160–170. URL: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2016/16svvupt.pdf>.